

**NOTA RESERVES
EN VOORZIENINGEN
2019**

1. Aanleiding

Deze nota gaat in op het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen van de gemeente Renswoude. Het doel van deze nota is het voortzetten van een doelmatig en transparant reservebeleid, dat bijdraagt aan (het behoud van) een financieel gezonde gemeente.

De huidige nota reserves en voorzieningen dateert van 2008. In de financiële beheersverordening Renswoude 2019 is bepaald dat het college de raad eens in de acht jaar een nota reserves en voorzieningen aanbiedt. Bij de behandeling van de begroting 2019 is de actualisatie van deze nota ook toegezegd.

In deze nota geven we eerst een uitleg van enkele begrippen, daarna gaan we in op het beleid met betrekking tot de reserves en de voorzieningen. Zaken als instellen, maximale omvang, maximale looptijd, voeding, rentetoerekening en opheffen komen daar aan de orde.

In bijlage 1 gaan we in op de individuele reserves en voorzieningen met daarbij een onderbouwd advies tot handhaven of opheffen. In bijlage 2 vindt u een uitleg van de begrippen (algemene reserve, bestemmingsreserve, voorziening) en het wettelijk kader.

In deze nota worden geen voorstellen gedaan om nieuwe bestemmingsreserves te vormen. Daar is deze nota niet voor bedoeld. Immers, het instellen van een bestemmingsreserve dient een door de raad vastgesteld beleidsdoel. Pas als dat beleidsdoel bekend is, kan ook de voeding, gewenste en maximale omvang en looptijd worden bepaald. Wel wordt in twee gevallen voorgestelde de naam van de bestemmingsreserve te wijzigen.

Indien uw raad de adviezen ten aanzien van het opheffen van enkele bestaande bestemmingsreserves overneemt, daalt het aantal bestemmingsreserves van 24 naar 12. De vrijvallende saldi van deze reserves worden toegevoegd aan de algemene reserve.

In deze nota worden ook voorstellen gedaan voor de minimale omvang van de algemene risicoreserve (bufferfunctie) en wordt voorgesteld de bestemmingsreserve grondexploitatie samen te voegen met de algemene risicoreserve. Onder de streep resteert dan een niet geblokkeerde (vrij besteedbare) algemene reserve van circa € 5,3¹ miljoen. Dit bedrag kan de raad in de toekomst inzetten voor de beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Bij de behandeling van de kadernota 2020, de begroting 2020 en naar aanleiding van aparte raadsvoorstellen kunnen aan uw raad vervolgens voorstellen worden voorgelegd voor het eventueel instellen van nieuwe bestemmingsreserves. Als daar geen aanleiding toe is blijven de gelden onderdeel van de algemene reserve niet geblokkeerd.

De uit deze nota voortvloeiende mutaties worden verwerkt in de jaarrekening 2019.

¹ De bedragen in deze nota zijn de werkelijke bedragen per 31-12-2017 inclusief de in de begroting 2018 en begrotingswijzigingen 2018 geraamde mutaties. De werkelijke bedragen per 31-12-2018 zijn nog niet bekend. Zodra deze bekend zijn zal een actuele stand wordt een actueel overzicht verstrekt. In deze nota gaat het om het principe van het handhaven of opheffen van reserves en voorzieningen en in minder mate om de bedragen.

Overzicht reserves en voorzieningen na vaststelling nota reserves en voorzieningen 2019

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Stand 31-12- 2018
<u>Reserves van de Algemene dienst :</u>	
-Algemene risicoreserve (buffer)	3.600
-Algemene reserve niet geblokkeerd	5.347
Totaal algemene reserves	8.947
<u>Bestemmingsreserves</u>	
Reserve milieuvorzieningen	115
Reserve Riolering	166
Reserve Egal. Expl. St. Sporthal Hokhorst	25
Reserve Sociaal domein	800
Reserve huisvesting onderwijs	300
Reserve cultuur - promotiefonds	52
Reserve monumenten	51
Ged.Res. Herinrichting sportpark	494
Reserve onderhoud openbare gebouwen	502
Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair	169
Reserve vervoermiddelen omgevingsbeheer	43
Reserve onderhoud speeltoestellen	80
Totaal bestemmingsreserves	2.797
Reserves van bedrijven	
A.B.R. Woningbedrijf	3.338
TOTAAL RESERVES	15.082

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Stand 31-12- 2018
<u>Voorzieningen:</u>	
Voorziening pensioenverplichting wethouders	577
Voorziening vervanging toplaag kunstgrasvelden	263
Voorziening riolering	1.123
Voorziening vervanging toplaag tennis	36
Totaal voorzieningen	1.999

2. Beleidsuitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de beleidsuitgangspunten geformuleerd die betrekking hebben op de reserves en voorzieningen van de gemeente Renswoude.

Het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen is niet op zichzelf staand, maar is bepaald op basis van de gestelde kaders die in de financiële verordening (ex artikel 212 van de Gemeentewet) staan en maakt onderdeel uit van het algemeen financieel beleid van de gemeente.

Hoofdpijnen beleid

Conform artikel 212 van de Gemeentewet heeft de gemeente Renswoude een financiële verordening vastgesteld. In artikel 10 van de vastgestelde financiële verordening Renswoude 2019 is het volgende opgenomen:

Artikel 10. Reserves en voorzieningen

1. In de beleidsbegroting, de financiële begroting, het jaarverslag en de jaarrekening vindt geen toerekening van rente over de reserves en voorzieningen aan de taakvelden plaats.
2. Het college biedt de raad eens in de acht jaar een nota reserves en voorzieningen aan. In deze nota wordt inzicht gegeven in:
 - a. de vorming en besteding van reserves;
 - b. de vorming en besteding van voorzieningen.Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandeld.
3. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen wordt minimaal aangegeven:
 - a. het specifieke doel van de reserve;
 - b. de voeding van de reserve;
 - c. de maximale hoogte van de reserve; en
 - d. de maximale looptijd.
4. Als een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering, valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd.

Als de bestaande reserves worden getoetst aan bovenstaande uitgangspunten zouden feitelijk alle bestemmingsreserves kunnen vervallen door het ontbreken van een maximale hoogte en maximale looptijd.

Duidelijke en overzichtelijke indeling van de reserves en voorzieningen

Voor de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de reserves geldt, dat het moet passen binnen het algemeen financieel beleid.

Dit betekent dat het aantal reserves en voorzieningen beperkt blijft tot de hoogst noodzakelijke. Reserves en voorzieningen dienen onderbouwd te worden. De doelstelling dient helder te zijn, de noodzakelijke omvang alsmede de wijze (en omvang) van stortingen en beschikkingen. Indien er teveel reserves en voorzieningen ontstaan (en tot een te grote omvang), bestaat het gevaar dat er onnodig beslag wordt gelegd op gemeenschapsgelden.

Instellen nieuwe reserves en voorzieningen

Indien zich de noodzaak voordoet nieuwe reserves en voorzieningen in te stellen, gebeurt dit bij besluit van de gemeenteraad. Het budgetrecht ligt namelijk bij de gemeenteraad. In het raadsbesluit dienen in ieder geval de volgende bestanddelen opgenomen te worden:

- het doel
- de voeding
- de maximale hoogte
- de maximale duur
- en het verloop van de toevoegingen c.q. onttrekkingen.

Alleen ter dekking incidentele lasten

Onttrekkingen aan reserves zijn incidentele dekkingsmiddelen. Daarom worden er geen structurele lasten ten laste van de reserves gebracht. Er is één uitzondering: als een reserve wordt gevormd ter dekking van afschrijvingslasten mag de reserve worden ingezet ter dekking van deze jaarlijkse afschrijvingslasten

Reserve afschrijvingslasten

Een reserve ter dekking van afschrijvingslasten van een investering moet dezelfde omvang hebben als de daarmee te dekken investering. Indien de omvang van de reserve lager is dan de boekwaarde van de investering, wordt een evenredig deel van de afschrijvingslasten aan de reserve onttrokken.

Toevoeging en aanwending reserves

In de begroting wordt een zo reëel mogelijk beeld gegeven van de toevoegingen en aanwendingen van de reserves in een bepaald jaar.

Nieuwe toevoegingen en aanwendingen worden in principe alleen via tussentijdse rapportages tot stand gebracht. Toevoeging en aanwending van reserves gebeurt bij besluit van de gemeenteraad.

Toevoeging en aanwending voorzieningen

Een voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting (of risico). De voeding van de voorzieningen vindt plaats via de exploitatie, maar de onttrekkingen geschieden rechtstreeks ten laste van de voorziening. Vanuit dit standpunt is duidelijk dat ook toevoegingen aan voorzieningen een besluit van de gemeenteraad vereisen. Voor de besteding van een voorziening ligt de bevoegdheid bij het college.

Wijzigen en opheffen van bestemmingsreserve of voorziening

Wijzigen doel of bestemming

Het principe van een bestemmingsreserve is, dat de gemeenteraad te allen tijde het doel of de bestemming kan wijzigen. Voor een dergelijke wijziging is dus altijd een raadsbesluit nodig.

Opheffen bestemmingsreserve

Wanneer het doel op basis waarvan een bestemmingsreserve is gevormd op enig moment vervalt, dan dient de reserve door middel van een raadsbesluit te worden opgeheven. De vrijkomende middelen worden via resultaatbestemming ten gunste van de algemene reserve gebracht.

Wijzigen doel of bestemming voorziening

Het doel van een voorziening kan niet wijzigen vanwege het verplichtende karakter en de harde kaders. Indien het doel niet meer bestaat of is veranderd, wordt de voorziening opgeheven. Indien het doel van een voorziening verandert, gelden zo nodig de criteria voor het instellen van een nieuwe voorziening.

Opheffen voorziening

Een voorziening wordt opgeheven als een verplichting of een risico waarvoor een voorziening is ingesteld, is weggevallen. En een voorziening wordt opgeheven als een voorziening ophoudt te bestaan door bijvoorbeeld veranderingen in wet- of regelgeving. Aangezien opheffing van de voorziening in deze situatie verplicht is conform BBV, is voor het opheffen van de voorziening geen raadsbesluit nodig. Voor voorzieningen ter egalisatie van kosten geldt dat deze na besluitvorming door de gemeenteraad worden opgeheven. Het saldo van een voorziening, die wordt opgeheven, komt door een vrijval ten gunste van de exploitatie.

Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen

Met ingang van 2017 rekent de Gemeente Renswoude geen rente meer toe aan de reserves. Dit naar aanleiding van een advies van de commissie BBV. Ook wordt geen rente bijgeschreven op de reserves. Toevoegen van rente aan voorzieningen is niet toegestaan.

Evaluatie bestaande reserves

Aan de hand van de in deze nota beschreven uitgangspunten zijn de bestaande reserves en voorzieningen getoetst. In Bijlage 1 vindt u per reserve een advies. Op bladzijde 8 is een samenvatting met de financiële effecten van de adviezen opgenomen.

3. Minimale omvang algemene reserve

De algemene reserve heeft een bufferfunctie en maakt als zodanig onderdeel uit van de gemeentelijke weerstandscapaciteit. Hiermee kan de gemeente onverwachte (substantiële) kosten dekken. Er bestaat geen voorschrift op basis waarvan de minimale omvang van de algemene reserve kan worden vastgesteld. De minimale hoogte van de algemene reserve is lastig objectief te beoordelen. Wel moet deze een minimale omvang hebben om de geïnventariseerde- en gekwantificeerde risico's af te dekken.

In de begroting 2019 zijn de risico's op een bedrag van € 2,6 miljoen berekend. Echter een bedrag van € 1,6 miljoen hiervan betreft risico's grondexploitatie. Daarvoor is ook al een aparte bestemmingsreserve beschikbaar. De stand daarvan bedraagt per 31-12-2018 € 1,8 miljoen. Omdat de risico's grondexploitatie al worden afgedekt uit de algemene reserve wordt voorgesteld de reserve grondexploitatie op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve. In veel gemeenten is dit ook praktijk.

Vervolgens wordt voorgesteld de gelden voor het afdekken van de risico's algemene dienst en grondexploitatie apart te zetten in een nieuwe algemene reserve: de risicoreserve. De gemeente kan hier niet uit putten; de gelden worden apart gehouden voor het afdekken van de risico's.

Daarbij wordt voorgesteld om een iets hogere ondergrens (bijvoorbeeld 1,4 x het risicobedrag; een weerstandsratio van 1,4 wordt gewaardeerd als 'ruim voldoende') aan te houden om zeker te zijn dat er sprake is van voldoende weerstandsvermogen.

Met betrekking tot het bepalen van de weerstandscapaciteit wordt voorgesteld:

- Een nieuwe algemene reserve, de risicoreserve, te vormen ter afdekking van de risico's in de algemene dienst en de grondexploitatie.*
- De minimale omvang voor de risicoreserve vast te stellen op 1,4 x de berekende risico's. Op basis van de in de begroting 2019 opgenomen risico's (blz. 48 begroting 2019) zou dit een bedrag moeten zijn van € 3,6 miljoen.*
- De post onvoorzien en de post onbenutte belastingcapaciteit niet meer betrekken bij het berekenen van de weerstandscapaciteit, omdat structurele risico's binnen de begroting moeten worden afgedekt. Wel worden deze posten in de risicoparagraaf, ter informatie, inzichtelijk gemaakt.*
- Naast de (algemene) risicoreserve die een bufferfunctie heeft, een algemene reserve niet geblokkeerd in te stellen. De gelden daarin zijn vrij te besteden door de raad voor beleidsdoeleinden van de gemeente.*
- Eventuele nadelige- of voordelig rekeningsaldi en begrotingssaldi worden verrekend met de algemene reserve niet geblokkeerd.*

Op basis van bovenstaande voorstellen zal de gemeente een bedrag van € 3,6 miljoen als algemene reserve moeten hebben voor het afdekken van de risico's (de bufferfunctie). Alles daarboven is vrij besteedbaar voor andere doelen of voor het vormen van bestemmingsreserves. Jaarlijks wordt bij de begroting aan de hand van de risico's beoordeeld of moet worden aangepast.

De stand van de algemene reserve is nu niet toereikend hiervoor, echter als gevolg van voorstellen in deze nota voor het opheffen van diverse bestemmingsreserves zal de algemene reserve deze stand wel halen.

Resumé uitwerking voorstellen handhaven of opheffen reserves en voorzieningen
 In bijlage 1 vindt u per reserve en voorziening een toelichting.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Stand 31-12- 2018	Hand- haven	Opheffen en naar algemene reserve
Reserves van de Alg. Dienst :			
ALGEMENE RESERVE (splitsen in risicoreserve en niet geblokkeerd)	2.755	2.755	0
BESTEMMINGSRESERVES			
1 Reserve milieuvorzieningen	115	115	0
2 Reserve Landschapsontwikkelplan (L.O.P)	85	0	85
3 Reserve gladheidsbestrijding (in 2014 ingesteld)	75	0	75
4 Reserve kapitaallasten verv. Midd. Omg. Beh. (naar reserve nr. 23)	10	10	0
5 Reserve personeelslasten (in 2014 ingesteld)	29	0	29
6 Reserve Dorpsvoorzieningen	902	0	902
7 Reserve Fonds buitengebied	337	0	337
8 Reserve Riolering	166	166	0
9 Reserve Egal. Expl. St. Sporthal Hokhorst	25	25	0
10 Reserve Egalisatie WMO (wordt reserve sociaal domein)	951	800	151
11 Reserve huisvesting onderwijs	634	300	334
12 Reserve grondexploitatie (naar algemene risicoreserve)	1.781	0	1.781
13 Reserve BTW Compensatie Fonds (BCF)	95	0	95
14 Reserve cultuur - promotiefonds	52	52	0
15 Reserve monumenten	51	51	0
16 Reserve opbrengst precariorechten	1.603	0	1.603
17 Reserve structuurvisie	37	0	37
18 Reserve calamiteiten brandweer	69	0	69
19 Reserve Jeugdzorg (wordt reserve sociaal domein)	645	0	645
20 Ged.Res. Herinrichting sportpark	494	494	0
21 Reserve onderhoud openbare gebouwen	502	502	0
22 Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair	169	169	0
23 Reserve onderhoud vervoermiddelen omg.beh.	33	33	0
24 Reserve onderhoud speeltoestellen	80	80	0
Totaal bestemmingsreserves	8.939	2.797	6.143
RESERVES VAN BEDRIJVEN			
A.B.R. Woningbedrijf	3.338	3.338	0
TOTAAL RESERVES	15.032	8.890	6.143
Voorzieningen			
Voorziening verpl. Uit gemeentegaranties	46	0	46
Voorziening bodemsaneringsprojecten	3	0	3
Voorziening pensioenverplichting wethouders	577	577	0
Voorziening vervanging toplaag kunstgrasvelden	263	263	0
Voorziening riolering	1.123	1.123	0
Voorziening vervanging toplaag tennis	36	36	0
Totaal voorzieningen	2.048	1.999	49
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	17.081	10.889	6.192

Bijlage 1: Overwegingen per reserve of voorziening

A. Algemene reserve

Stand

31-12-2018: € 2.755.000

Doel: Reserve ter opvang van nadelige exploitatieresultaten uit overheidsactiviteiten, opvang van risico's (voor zover er onvoldoende of geen voorzieningen zijn gecreëerd) en aanspraken uit borgstellingen.

Toevoegingen: Batige saldi uit de exploitatie, opheffing van overbodig gebleken reserves en voorzieningen, verkoop van activa boven de boekwaarde.

Onttrekkingen: Nadelige saldi uit de exploitatie, vorming nieuwe reserves en /of voorzieningen, extra dotaties aan reserves, aanvullen voorzieningen tot het benodigde niveau.

Gewenst niveau: De hoogte van de algemene reserve moet toereikend zijn om de geïnventariseerde- en gekwantificeerde risico's (paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing) af te kunnen dekken. In de begroting 2019 zijn de risico's berekend op € 2,56 miljoen (inclusief € 1,64 miljoen aan risico's grondexploitatie). Naast de algemene reserve wordt ook de reserve grondexploitatie ingezet ter dekking van risico's grondexploitaties.

Voorstel: Handhaven en splitsten in algemene risicoreserve en algemene reserve niet geblokkeerd.

Voorgesteld wordt om een bedrag ter grootte van 1,4 maal het bedrag aan risico's (= € 3,6 miljoen op basis van de begroting 2019) te hanteren als ondergrens voor de algemene risicoreserve (inclusief de risico's grondexploitatie).

Dit is feitelijk de structurele buffer die de gemeente permanent apart houdt. Alles daarboven is vrij besteedbaar voor andere doelen of voor het vormen van bestemmingsreserves. Wel worden de jaarlijkse batige- of nadelige jaarrekeningsaldi met de algemene reserve niet geblokkeerd verrekend. Jaarlijks wordt bij de begroting aan de hand van de risico's beoordeeld of de hoogte van de algemene risicoreserve moet worden aangepast.

B. Bestemmingsreserves

Reserve milieuvorzieningen

Stand

31-12-2018: € 115.000

Doel: Het bekostigen van uitgaven op milieugebied, ook kunnen ten laste van deze bijdragen worden verstrekt met als doel het tarief van de afvalstoffenheffing te matigen.

Toevoegingen: Regelmatig zijn bij de bestemming van het batig saldo van een dienstjaar bedragen aan deze reserve toegevoegd. Ook restituties van de A.V.U. worden aan deze reserve toegevoegd.

Onttrekkingen: Uitgaven op milieugebied, bijvoorbeeld het saneren van paden waarin asbest voorkomt, worden gedaan ten laste van deze reserve. Ook worden ten laste van deze reserve bijdragen verstrekt om de tarieven van de afvalstoffenheffing te kunnen matigen.

Gewenst niveau: Het gewenste niveau van deze reserve is moeilijk te bepalen.

Voorstel: Handhaven.

De gelden in deze reserve zijn grotendeels gespaard met gelden die zijn verkregen met de afvalstoffenheffing. In verband met randvoorwaarde van "niet meer dan kostendekkend" mogen deze gelden niet voor andere doeleinden worden ingezet.

In deze reserve zit ook een ontvangen subsidie ten behoeve van geluidwerende maatregelen voorgevels woningen aan de Dorpsstraat.

Reserve landschapsontwikkelings plan (L.O.P.)

Stand

31-12-2018: € 85.000
Doel: Het verstrekken van een bijdrage aan projecten die passen binnen de beleidsvisie Natuur en landschap.
Toevoegingen: In 2007 is eenmalig een bedrag van € 26.000,-- aan deze reserve toegevoegd. Verder wordt er bij de afsluiting van grondexploitatieprojecten € 10,-- per m2 verkochte grond aan deze reserve toegevoegd, op dezelfde wijze als bij de Reserve Dorpsvoorzieningen.
Onttrekkingen: Subsidieverleningen aan projecten die passen binnen de beleidsvisie Natuur en landschap.
Gewenst niveau: Het gewenste niveau van deze reserve is moeilijk te bepalen.
Voorstel: Opheffen.
Er hebben de afgelopen 3 jaar geen mutaties in deze reserve plaatsgevonden. Eventuele toekomstige bijdragen in het kader van deze beleidsvisie kunnen ten laste van de algemene reserve (het vrij besteedbaar deel) worden gebracht.

Reserve gladheidsbestrijding

Stand

31-12-2018 : € 75.000

Doel: Egaliseren kosten gladheidsbestrijding.
Deze reserve is bij de jaarrekening 2014 ingesteld.
De kosten van gladheidsbestrijding zijn sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Deze kosten kunnen hierdoor van jaar tot jaar behoorlijk verschillen..
Toevoegingen: Vinden alleen plaats in de jaarrekening: dit betreft het batige saldo op het product gladheidsbestrijding
Onttrekkingen: Vinden alleen plaats in de jaarrekening: dit betreft het nadelige saldo op het product gladheidsbestrijding
Gewenst niveau: Het gewenste niveau van deze reserve is moeilijk te bepalen.
Voorstel: Opheffen.
Deze reserve is enkele jaren geleden op verzoek van de raad ingesteld omdat de kosten van gladheidsbestrijding jaarlijks kunnen fluctueren. Om te voorkomen dat dit leidt tot grote schommelingen en grote afwijkingen in rekening t.o.v. de begroting is deze egaliseringsreserve ingesteld.
De methodiek is echter administratief omslachtig, vooral omdat de laatste jaren om relatief kleine mutaties gaat (in 2015 € 12.000, in 2016 € 17.000). Doordat het aantal (financiële) rapportages is toegenomen (vanaf 2019 ook een driemaands rapportage) kunnen afwijkingen door strenge winter sneller worden gerapporteerd en bijgeraamd. Als het wisselende weer als kostenrisico wordt gezien kan dit worden opgenomen in de risicoparagraaf en kan ruimte in de algemene risicoreserve worden gereserveerd.

Reserve kapitaallasten vervoermiddelen omgevingsbeheer

Stand

31-12-2018: € 10.000

Doel: Deze reserve is bij de jaarrekening 2017 ingesteld.
Via deze reserve worden de kapitaallasten van de vervoermiddelen geëgaliseerd.
Toevoegingen: Zodra een voertuig is afgeschreven, maar nog niet wordt vervangen worden de vrijvallende kapitaallasten toegevoegd aan deze reserve. Op die wijze wordt de begrotingsruimte bij daadwerkelijke vervanging beschikbaar gehouden.
Onttrekkingen: Vinden niet plaats. Bij daadwerkelijke vervanging vindt er geen onttrekking plaats, maar vervalt de toevoeging.
Gewenst niveau: Het gewenste niveau van deze reserve is moeilijk te bepalen.
Voorstel: Opheffen en samenvoegen met de reserve onderhoud vervoermiddelen omgevingsbeheer (zie verder in dit overzicht)

Reserve Personeelskosten

Stand

31-12-2018: € 29.000

Doel: Deze reserve is bij de jaarrekening 2014 ingesteld. De gemeente loopt een risico omdat de gemeente bij langdurige) ziekte van personeel geen uitkering van een verzekering ontvangt. Wanneer mensen moeten worden ingehuurd om het werk van het zieke personeelslid uit te voeren kan dit behoorlijke kosten met zich mee brengen.

In 2014 is bij de bestemming van het rekeningresultaat 2013 besloten een bedrag van € 100.000,- aan deze reserve toe te voegen. In 2014 is een bedrag aan deze reserve onttrokken van € 87.099,- ter dekking van de lasten van de waarnemend burgemeester.

Toevoegingen: Er vinden geen vaste jaarlijkse toevoegingen plaats.

Onttrekkingen: Er vinden geen vaste jaarlijkse onttrekkingen plaats.

Gewenst niveau: Hiervoor zijn geen algemene regels.

Voorstel: **Opheffen**

Het geschetste risico is ook al opgenomen als risico in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, met een geschat risico van € 200.000. Dit wordt gedekt uit de algemene risicoreserve.

Reserve Dorpsvoorzieningen

Stand

31-12-2018: € 902.000

Doel: Uitbreiding van het dorp heeft vaak gevolgen voor bestaande voorzieningen in het dorp. Deze reserve heeft tot doel de financiële consequenties hiervan te egaliseren.

Toevoegingen: Aanvankelijk werd bij de uitgifte van grond voor woningbouw of ten behoeve van de aanleg van een bedrijventerrein € 10,00 per uitgegeven m² aan deze reserve toegevoegd. Door gewijzigd regelgeving kan dat niet meer. Voeding van deze reserve vindt daarom nu plaats ten laste van een eventueel batig exploitatieresultaat. In de begroting vinden er geen toevoegingen plaats.

Onttrekkingen: Investerings in voorzieningen die ten goede komen aan het gehele dorp kunnen met deze reserve worden gefinancierd

Gewenst niveau: Hiervoor zijn geen algemene regels.

Voorstel: **Opheffen**

De doelstelling van deze reserve is erg breed. In principe kunnen uit deze reserve investeringen in openbare gebouwen, maar ook bijvoorbeeld een rotonde worden betaald. Echter door gewijzigde regelgeving mogen investeringen sinds 2017 niet meer in één keer ten laste van een reserve worden gedekt. Deze reserve kan daardoor feitelijk alleen nog worden ingezet als kapitaallastenreserve (dus ter dekking van afschrijvingslasten van een investering). Er vinden al enkele jaren geen onttrekkingen uit deze reserve plaats. De doelstelling is ook erg algemeen. Voorgesteld wordt dan ook om deze reserve op te heffen en over te hevelen naar de algemene reserve niet geblokkeerd. Bij concrete investeringsbeslissingen in de openbare ruimte kan dan een deel daarvan daarvoor worden ingezet.

N.B.

Bij de berekeningen van de lasten van verbouw van het gemeentehuis op de huidige locatie of nieuwbouw van het gemeentehuis in het Dorpshart is er altijd vanuit gegaan, dat deze reserve zou worden aangewend ter dekking van (een deel van) de kapitaallasten van het nieuwe gemeentehuis. In de begroting 2019 zijn de lasten echter volledig geraamd (wel op basis van aannames m.b.t. het investeringsbedrag). De raad kan uiteraard alsnog besluiten om uit het saldo van de algemene reserve niet geblokkeerd een bedrag voor dit doel af te zonderen.

Reserve Fonds buitengebied

Stand

31-12-2018: € 337.000

Doel: Door het ontwikkelen van woonwijken en bedrijventerreinen wordt er een stukje van het buitengebied afgenomen. Ter compensatie hiervan is de Reserve fonds buitengebied in het leven geroepen, door middel van deze Reserve kan het overblijvende buitengebied worden verfraaid.

Toevoegingen: Aanvankelijk werd bij de uitgifte van grond voor woningbouw of ten behoeve van de aanleg van een bedrijventerrein € 10,00 per uitgegeven m² aan deze reserve toegevoegd. Door gewijzigd regelgeving kan dat niet meer. Voeding van deze reserve vindt daarom plaats ten laste van een eventueel batig rekeningresultaat. In de begroting vinden er geen toevoegingen plaats.

Onttrekkingen: Investerings in voorzieningen die ten goede komen aan het buitengebied kunnen met deze reserve worden gefinancierd.

Gewenst niveau: Hiervoor zijn geen algemene regels.

Voorstel: Opheffen

De doelstelling van deze reserve is erg breed. In principe kunnen uit deze reserve investeringen in openbare gebouwen, maar ook bijvoorbeeld een rotonde worden betaald. Echter door gewijzigde regelgeving mogen investeringen sinds 2017 niet meer in één keer ten laste van een reserve worden gedekt. Deze reserve kan daardoor feitelijk allen nog worden ingezet als kapitaallastenreserve (dus ter dekking van afschrijvingslasten van een investering). Er vinden al enkele jaren geen onttrekkingen uit deze reserve plaats. De doelstelling is ook erg algemeen. Voorgesteld wordt dan ook om deze reserve op te heffen en over te hevelen naar de algemene reserve niet geblokkeerd. Bij concrete investeringsbeslissingen in de openbare ruimte kan dan een deel daarvan daarvoor worden ingezet.

Reserve riolering

Stand

31-12-2018: € 166.000

Doel: Aanvankelijk financieringsinstrument ten behoeve van de aanleg van riolering in het buitengebied. Door wijziging begrotingsregels (BBV) in 2014 is dit omgezet in een voorziening riolering. Via die voorziening wordt gespaard voor toekomstig onderhoud riolering. De reserve riolering heeft nu als doel om het saldo op het product te egaliseren, zodat recht wordt gedaan aan het gesloten circuit van de lasten en baten voor riolering.

Toevoegingen: Indien de baten de lasten van riolering overtreffen, wordt het verschil aan de reserve riolering toegevoegd. Zowel in de begroting als in de jaarrekening.

Onttrekkingen: Indien de lasten de baten van riolering overtreffen, wordt het verschil aan de reserve riolering onttrokken. Zowel in de begroting als in de jaarrekening.

Gewenst niveau: Het niveau van deze reserve dient zodanig te zijn, dat de stand niet negatief wordt. Indien de onttrekkingen toenemen is dat dus een teken dat het rioolrecht moet worden aangepast.

Voorstel: Handhaven

De gelden in deze reserve zijn grotendeels gespaard met gelden die zijn verkregen met de rioolheffing. In verband met randvoorwaarde van "niet meer dan kostendekkend" mogen deze gelden niet voor andere doeleinden worden ingezet.

Reserve Egalisatie Exploitatie St. Sporthal "De Hokhorst "

Stand

31-12-2018: € 25.000

Doel: Deze reserve is gevormd om te voorkomen, dat het jaarresultaat van de gemeente in extreme mate wordt beïnvloed door het exploitatieresultaat van deze stichting.

Toevoegingen: Bij een incidenteel sterk afwijkend nadelig saldo van de exploitatierekening van

- St. Sporthal "De Hokhorst" in positieve zin zou er een bedrag aan deze reserve kunnen worden toegevoegd.
- Onttrekkingen: Bij een incidenteel sterk afwijkend nadelig saldo van de exploitatierekening van St. Sporthal "De Hokhorst" in negatieve zin kan een bedrag ten laste van deze reserve worden gebracht, teneinde grote schommelingen in het resultaat van de exploitatierekening van de gemeente te voorkomen.
- Gewenst niveau: Een concreet gewenst niveau is moeilijk te bepalen, schommelingen in het exploitatiesaldo van Sporthal "De Hokhorst" dienen opgevangen te kunnen worden.
- Voorstel: Handhaven**
De reserve is onderdeel van de gebruikersovereenkomst met de Stichting Sporthal "De Hokhorst".
Deze reserve kan niet worden opgeheven vanwege de onderstaande bepaling uit de gebruiksovereenkomst met Stichting Sporthal "De Hokhorst".

Artikel 15

Het saldo van de voorziening, bedoeld in artikel 14, is gelimiteerd. Voor de jaren 2016 en 2017 bedraagt deze voorziening € 40.000. Hoe hoog deze voorziening maximaal mag zijn wordt jaarlijks bij de vaststelling van de begroting van de "stichting" voor het komende jaar vastgesteld. Op het moment dat dit maximale saldo is bereikt, mogen geen gelden uit het batig exploitatieresultaat van het "Sportcafé" meer aan deze voorziening worden toegevoegd. Het batig exploitatieresultaat van het "Sportcafé" dient dan te worden aangewend om het nadelig exploitatiesaldo van de "stichting" zodanig te verminderen dat dit binnen het voor dat jaar begrote tekort blijft.

Het deel van het exploitatieresultaat van het "Sportcafé", dat dan nog resteert wordt overgemaakt aan de gemeente en door de gemeente toegevoegd aan de 'Egalisatiereserve sporthal "de Hokhorst". Eventueel noodzakelijke investeringen ten behoeve van de sporthal, kunnen dan later weer ten laste van deze reserve worden gedaan.

Reserve W.M.O.

Stand

31-12-2018: € 951.000

Doel: Egalisatie van lasten en baten voortvloeiende uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Toevoegingen: Overschotten in de jaarlijkse exploitatie in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Onttrekkingen: Tekorten in de jaarlijkse exploitatie in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Gewenst niveau: In de nota reserves en voorzieningen 2008 is een bovengrens van maximaal € 500.000 en een ondergrens van minimaal € 50.000 vastgesteld.

Voorstel: Handhaven maar samenvoegen met de bestemmingsreserve jeugd tot de nieuwe bestemmingsreserve sociaal domein met een maximale omvang van € 800.000 (alles daarboven overhevelen naar de algemene reserve).
De inkomende geldstromen van het sociaal domein zijn met ingang van 2019 integraal onderdeel van de algemene uitkering, waardoor het uitgangspunt van budgettair ramen van de lasten en baten van het sociaal domein (met als sluitpost de reserve) niet meer kan worden waargemaakt. Lasten voor het sociaal domein, waaronder Wmo moeten daarom ook realistisch in de begroting worden geraamd en niet meer afhankelijk zijn van de inkomsten hiervoor. In die zin zijn de lasten voor het sociaal domein vergelijkbaar met alle andere lasten in de begroting.
Ook ziet de financieel toezichthouder (provincie Utrecht) er op toe dat structurele lasten, ook op het gebied van Sociaal domein, worden gedekt door structurele baten en niet door reserves (wat wordt gezien als incidentele

dekking).

Aan de andere kant kunnen in Renswoude een klein aantal nieuwe aanvragen tot sterke schommelingen in de lasten leiden. Dat pleit voor handhaving van deze reserve.

Voorgesteld wordt om voor het opvangen van deze schommelingen een bedrag van € 800.000 in deze reserve te handhaven.

Wel wordt daarbij geadviseerd om de reserve samen te voegen met de bestemmingsreserve jeugd tot de nieuwe bestemmingsreserve sociaal domein.

Reserve huisvesting onderwijs

Stand

31-12-2018: € 634.000

Doel: Dekking van kapitaallasten en van toekomstige investeringen voor nieuwbouw, verbouw en ingrijpend onderhoud van onderwijsgebouwen.

Toevoegingen: Voor de bouw van de nieuwe school De Borgwal heeft de gemeente tot en met 2018 ruimte in de begroting gereserveerd door middel van een jaarlijkse toevoeging van € 70.000 aan de reserve onderwijs.

Onttrekkingen: Kapitaallasten van gedane en toekomstige investeringen voor ver- en nieuwbouw en investeringen voor ingrijpend onderhoud.

Gewenst niveau: Dit is moeilijk in het algemeen aan te geven. Het niveau van deze reserve dient voldoende te zijn om de kapitaallasten van toekomstige investeringen in scholen te kunnen dekken.

Voorstel: Handhaven maar bovengrens vaststellen op € 300.000

Met ingang van 2019 is de jaarlijkse toevoeging vervallen en drukken de kapitaallasten van Borgwal volledig op de begroting. Toevoegingen vinden dus niet meer plaats. Bij besluit van 21 februari 2017 heeft de raad besloten om € 220.000 uit deze reserve af te zonderen ter dekking van een deel van de kapitaallasten. Bij een afschrijvingstermijn van 40 jaar gaat het om een jaarlijkse bijdrage aan de begroting uit de reserve onderwijshuisvesting van € 5.500. Geadviseerd wordt om hier alsnog vanaf te zien. Enerzijds zijn de volledige kapitaallasten in de begroting 2019 afgedekt. Anderzijds brengt deze methodiek 40 jaar lang in verhouding tot de lage jaarlijkse onttrekking relatief veel administratieve handelingen met zich mee.

Het saldo van de reserve is te laag om de kapitaallasten van een toekomstige nieuwe school te dekken.

Per 1 januari 2015 is het onderhoud van scholen een verantwoordelijkheid geworden van het schoolbestuur. Ook daarvoor is het niet nodig deze reserve te handhaven.

Omdat de gemeente nog wel verantwoordelijk blijft voor bijvoorbeeld de fundering van de schoolgebouwen en eerste inrichting van eventuele toekomstige uitbreidingen, is het goed om deze reserve voor onverwachte omstandigheden (ook voor de Stifthorst) voor een bepaald bedrag in stand te laten. In de gemeenteraad van 21 februari 2017 is besloten een bedrag van € 64.746 (op dat moment) in deze reserve te laten voor eventuele verplichtingen t.a.v. school De Stifthorst.

Reserve grondexploitatie

Stand

31-12-2018: € 1.781.000

Doel: Opvang van de financiële bedrijfsrisico's bij grondexploitatie.

Toevoegingen: Batige exploitatiesaldi van grondexploitatie - complexen.

Onttrekkingen: Nadelige exploitatiesaldi van grondexploitatie - complexen.

Gewenst niveau: Het gewenste niveau van de reserve is afhankelijk van het aantal complexen waarbij op een bepaald moment risico's worden gelopen. Gezien de complexen die op dit moment in ontwikkeling zijn kan het gewenste niveau op dit moment wel worden gesteld op minimaal € 2,3 miljoen (1,4 x het risicobedrag in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing begroting 2019).

Voorstel: **Handhaven als integraal onderdeel van de algemene risicoreserve, wat inhoudt dat deze reserve kan worden opgeheven.**

De risico's grondexploitatie zijn in de begroting 2019 berekend op € 1,6 miljoen. Dit bedrag is onderdeel van het totaalbedrag aan risico's van € 2,55 miljoen. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is er van uitgegaan dat dit bedrag aan risico's wordt afgedekt uit de algemene reserve. In die zin is een aparte bestemmingsreserve grondexploitatie niet nodig en is feitelijk sprake van een doublure in het afdekken van de risico's.

Reserve BTW-compensatiefonds (BCF)

Stand

31-12-2018: € 95.000

Doel: Egalisatie van het nadeel als gevolg van de invoering van het BTW - compensatiefonds (BCF).

Toevoegingen: In 2003 is het bedrag van de fictieve uitname uit het gemeentefonds € 233.086,-- aan deze reserve toegevoegd.

Onttrekkingen: Jaarlijks wordt het bedrag aan compensabele BTW dat niet door het rijk wordt vergoed uit deze reserve gehaald en ten gunste van de exploitatie gebracht .

Gewenst niveau: Het niveau van deze reserve dient voldoende te zijn om de nadelige gevolgen van de invoering van het BTW compensatiefonds in de exploitatie te kunnen opvangen.

Voorstel: **Opheffen.**

De reserve wordt niet meer voor het oorspronkelijke doel gebruikt. Wel worden de lasten van periodieke onderzoeken naar de uitvoering van de btw wetgeving uit deze reserve gedekt. Hiervoor kan ook in de exploitatiebegroting een post worden opgenomen. Invoering van het BTW compensatiefonds is al in 2003 gerealiseerd en is thans vast onderdeel van de gemeentelijke financiële huishouding.

Reserve cultuur-/ promotie fonds

Stand

31-12-2018: € 52.000

Doel: Bij de behandeling van de begroting 2001 is afgesproken een Reserve cultuurfonds in te stellen , zodat het in voorkomende gevallen mogelijk zou zijn uitgaven met een culturele strekking ten laste van deze reserve te doen. In 2007 is de werkgroep Grebbelinie Renswoude in het leven geroepen, in deze werkgroep zitten ook vertegenwoordigers van de promotiecommissie. Bij de vaststelling van de begroting 2009 is een donatie opgenomen van € 4.538,-- ten behoeve van cultuur en promotie.

Toevoegingen: Inmiddels wordt jaarlijkse een bedrag van € 6.000 toegevoegd aan deze reserve. Eventueel kunnen ook subsidies en bijdragen die van andere overheden of instanties worden ontvangen aan dit fonds worden toegevoegd.

Onttrekkingen: Jaarlijks wordt een bedrag van € 3.000 aan deze reserve onttrokken. Oorspronkelijk doel is om uitgaven of subsidies ten behoeve van culturele bouwwerken of activiteiten of promotionele activiteiten ten laste van deze reserve te brengen.

Gewenst niveau: Geen.

Voorstel: **Handhaven**

Met de recreatieondernemers is de afspraak gemaakt dat een bepaald deel van de opbrengst van de toeristenbelasting aan deze reserve wordt toegevoegd en dat de recreatieondernemers mogen meepraten over de bestemming van deze gelden. Ook is er al overleg geweest met de promotiecommissie over het aantrekkelijker maken van de Dorpsstraat (bloembakken, verlichting etc.), waarbij men er van uit is gegaan, dat de (éénmalige) kosten hiervan uit deze reserve zouden kunnen worden betaald.

Reserve monumenten

Stand

31-12-2018: € 51.000

Doel: Dekking van de jaarlijkse monumentensubsidies.

Toevoegingen: In de begroting zijn geen toevoegingen geraamd.

Onttrekkingen: Jaarlijks worden toegekende monumenten subsidies ten laste van deze reserve gebracht. In de begroting zijn geen onttrekkingen geraamd.

Gewenst niveau: Geen.

Voorstel: Handhaven

Deze reserve is ingesteld om eigenaren van een gemeentelijk monument een bijdrage in de onderhoudskosten van dit monument te kunnen geven

Reserve opbrengst precariorechten

Stand

31-12-2018 : € 1.603.000

Doel: In de loop van 2014 heeft de gemeenteraad van Renswoude besloten Precariorechten in te voeren. Daar er nog gerechtelijke procedures liepen met betrekking tot de opgelegde aanslag precarioheffing is de opbrengst van deze precarioheffing voorlopig toegevoegd aan een Reserve precariorechten. Zo lang de juridische procedures niet waren afgerond, kon geen bestemming aan deze reserve worden geven.

Toevoegingen: De jaarlijkse opbrengst precario op leidingen (€ 354.000) wordt aan de reserve toegevoegd. De laatste toevoeging vindt plaats in 2021.

Onttrekkingen: Geen

Gewenst niveau: Ter grootte van eventueel terug te betalen bedrag indien de gemeente in het ongelijk zou worden gesteld.

Voorstel: Opheffen.

De juridische procedure is afgerond in het voordeel van de gemeente. De reserve kan daardoor worden opgeheven en het saldo kan worden toegevoegd aan de algemene reserve. Met ingang van 2022 is het heffen van precario op leidingen (nutsbedrijven) wettelijk niet meer mogelijk. Om vanaf 2022 geen tekort in de begroting te krijgen moet het beleid om de jaarlijkse opbrengst niet als dekkingsmiddel voor de begroting te gebruiken, maar toe te voegen aan de reserve tot en met 2021 wel worden gehandhaafd. Bij opheffing van de reserve opbrengst precariorechten zal de opbrengst dus tot en met 2021 moeten worden toegevoegd aan de algemene reserve niet geblokkeerd.

Reserve structuurvisie

Stand

31-12-2018 : € 37.000

Doel: In de jaarrekening 2014 is deze reserve gevormd, met als reden dat gemeente voornemens was een structuurvisie op te stellen, vandaar dat bij het vaststellen van de najaarsnota 2014 is besloten een bedrag van € 50.000,-- te reserveren voor het opstellen van deze visie.

Toevoegingen : Sinds 2014 hebben er geen toevoegingen meer plaatsgevonden.

Onttrekkingen : Sinds 2014 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Gewenst niveau : Niet bepaald

Voorstel : Opheffen.

Met het opstellen van de omgevingsvisie is de reserve voor het opstellen van een structuurvisie niet meer nodig. De kosten van de omgevingsvisie worden in 2018 uit deze reserve onttrokken (zie ook raadsbesluit "uitgaven ten laste van reserves in 2018" van 11 december 2018. Daarna kan de reserve worden opgeheven.

Reserve calamiteiten brandweer

Stand

31-12-2018 : € 69.000
 Doel : Bij calamiteiten of bij het uitvallen van vrijwilligers/ leidinggevenden bij de brandweer de mogelijkheid hebben om beroepskrachten in te huren die leiding kunnen geven aan het brandweerkorps.
 Toevoegingen : Eenmalig is een bedrag van € 50.000,- aan deze reserve toegevoegd.
 Onttrekkingen : Bij calamiteiten of bij andere noodzakelijke inhuur van beroepskrachten ten behoeve van de brandweer, kunnen de kosten hiervan ten laste van deze reserve worden gebracht.
 Gewenst niveau : € 50.000,-.
Voorstel : **Opheffen**
 Onvoorzien inhuur kan net als inhuur van secretariëpersoneel, plaatsvinden ten laste van de algemene reserve niet geblokkeerd. Daarom is er geen aanleiding hiervoor een aparte reserve te hebben.

Reserve Jeugdzorg

Stand
 31-12-2018 : € 645.000
 Doel : Egalisatie van lasten en baten voortvloeiende uit de Wet Jeugdzorg
 Toevoegingen : Overschotten in de jaarlijkse exploitatie in het kader van de Wet Jeugdzorg.
 Onttrekkingen : Tekorten in de jaarlijkse exploitatie in het kader van de Wet Jeugdzorg.
 Gewenst niveau : Niet bepaald
Voorstel : **Handhaven maar samenvoegen met de bestemmingsreserve Wmo tot de nieuwe bestemmingsreserve sociaal domein met een maximale omvang van € 800.000 (alles daarboven overhevelen naar de algemene reserve).**
 De inkomende geldstromen van het sociaal domein zijn met ingang van 2019 integraal onderdeel van de algemene uitkering, waardoor het uitgangspunt van budgettair ramen van de lasten en baten van het sociaal domein (met als sluitpost de reserve) niet meer kan worden waargemaakt. Lasten voor het sociaal domein, waaronder Jeugd moeten daarom ook realistisch in de begroting worden geraamd en niet meer afhankelijk zijn van de inkomsten hiervoor. In die zin zijn de lasten voor het sociaal domein vergelijkbaar met alle andere lasten in de begroting.
 Ook ziet de financieel toezichthouder (provincie Utrecht) er op toe dat structurele lasten, ook op het gebied van Sociaal domein, worden gedekt door structurele baten en niet door reserves (wat wordt gezien als incidentele dekking).
 Aan de andere kant kunnen in Renswoude een klein aantal nieuwe aanvragen tot sterke schommelingen in de lasten leiden. Dat pleit voor handhaving van deze reserve.
 Voorgesteld wordt om voor het opvangen van deze schommelingen een bedrag van € 800.000 in deze reserve te handhaven.
 Wel wordt daarbij geadviseerd om de reserve samen te voegen met de bestemmingsreserve Wmo tot de nieuwe bestemmingsreserve sociaal domein.

Ged. Res. Herinrichting sportpark

Stand
 31-12-2018: € 494.000
 Doel: In 2010 is het sportpark in Renswoude opnieuw ingericht, deze herinrichting is gefinancierd ten laste van het restant van het positieve exploitatieresultaat van De Hooge Hoek II, dat destijds met deze bestemming is toegevoegd aan de Reserve Dorpsvoorzieningen.
 Daar het hier gaat om activa met economisch nut is het op grond van het BBV niet toegestaan deze activa netto te activeren. Daarom is deze reserve gevormd om vanuit deze reserve jaarlijks een bijdrage in de kapitaallasten van de herinrichting van het sportpark te kunnen verstrekken.
 Toevoegingen: Eenmalig is een bedrag ter grootte van de investering aan deze reserve toegevoegd.

Onttrekkingen: Jaarlijks wordt een bedrag van € 70.475 aan deze reserve onttrokken ter dekking van de kapitaallasten van de renovatie van de tennisbanen. De laatste onttrekking (en ook afschrijving) vindt plaats in 2025.

Gewenst niveau: De stand van de reserve moet gelijk zijn aan de boekwaarde van de investering. Dit is ook het geval

Voorstel: **Handhaven.**
Het opheffen van deze reserve zou tot een tekort in de begroting leiden van € 70.475 en is daardoor niet aan te raden.

Reserve onderhoud openbare gebouwen

Stand

31-12-2018: € 502.000

Doel: Het dekken van toekomstig groot onderhoud aan openbare gebouwen.

Toevoegingen: Eenmalig in 2008 het vrijgevallen bedrag van de voormalige Voorziening onderhoud openbare gebouwen aan deze reserve toevoegen. Verder vanaf 2008 jaarlijks € 40.000,- aan deze reserve toevoegen.

Onttrekkingen: De uitgaven ten behoeve van groot onderhoud aan openbare gebouwen worden ten laste van deze reserve gebracht. In de begroting wordt jaarlijks € 25.000 aan deze reserve onttrokken.

Gewenst niveau : Kan pas worden bepaald als er een onderhoudsplan voor de openbare gebouwen is opgesteld.
Ten aanzien van het gemeentehuis, de gemeentewerf en de brandweerkazerne zijn er plannen om de huidige gebouwen geheel of gedeeltelijk te slopen en te vervangen door nieuwbouw. Bij de definitieve besluitvorming zou ook benodigde onderhoudsbudget voor de nieuw te bouwen panden in beeld moeten zijn.

Voorstel : **Handhaven (instandhouding kapitaalgoederen)**

Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair

Stand

31-12-2018: € 169.000

Doel: Het dekken van toekomstig groot onderhoud aan wegen en wegmeubilair.

Toevoegingen: Eenmalig is in 2008 het vrijgevallen bedrag van de voormalige Voorziening onderhoud wegen en wegmeubilair aan deze reserve toegevoegd. Verder wordt vanaf 2008 jaarlijks het verschil tussen de kapitaallasten van de geraamde uitgaven groot onderhoud en de werkelijke kapitaallasten groot onderhoud aan deze reserve toegevoegd.

Onttrekkingen: De uitgaven ten behoeve van groot onderhoud aan wegen en wegmeubilair worden ten laste van deze reserve gebracht.

Gewenst niveau: Geen gewenst niveau vastgesteld. Zal gebeuren aan de hand van onderhoudsplan.

Voorstel: **Handhaven (instandhouding kapitaalgoederen)Handhaven**

Reserve onderhoud vervoermiddelen omgevingsbeheer

Stand

31-12-2018: € 33.000

Doel: Het dekken van toekomstig groot onderhoud en de kosten van vervanging van machines en voertuigen van de afdeling omgevingsbeheer.

Toevoegingen: Eenmalig in 2008 het vrijgevallen bedrag van de voormalige Voorziening onderhoud vervoermiddelen omgevingsbeheer aan deze reserve toevoegen. Verder vanaf 2008 jaarlijks een bedrag van € 4.538,- aan deze reserve toevoegen.

Onttrekkingen: De uitgaven ten behoeve van groot onderhoud aan vervoermiddelen en de

uitgaven in verband met vervanging van machines van de afdeling omgevingsbeheer. In de begroting wordt jaarlijks € 4.500 aan deze reserve onttrokken. Per saldo is dus geen sprake van groei of afname.

Gewenst niveau: Geen gewenst niveau.

Voorstel: **Handhaven, maar samenvoegen met reserve kapitaallasten vervoermiddelen Omgevingsbeheer. Naam wijzigen in reserve vervoermiddelen omgevingsbeheer.**

Reserve onderhoud speeltoestellen

Stand

31-12-2018: € 80.000

Doel: Het dekken van toekomstig groot onderhoud en vervanging van speeltoestellen.

Toevoegingen: Eenmalig is in 2008 het vrijgefallen bedrag van de voormalige Voorziening onderhoud speeltoestellen aan deze reserve toegevoegd.

Jaarlijks wordt een bedrag van € 15.000 aan deze reserve toegevoegd.

Onttrekkingen: De uitgaven ten behoeve van groot onderhoud en vervanging van speeltoestellen. Jaarlijks wordt €17.000 aan deze reserve onttrokken.

Gewenst niveau: Geen gewenst niveau.

Voorstel: **Handhaven**

Enkele jaren geleden is er een plan gemaakt hoeveel de gemeente de komende jaren nodig zouden hebben voor speelvoorzieningen, daar is deze reserve op gebaseerd.

Reserves van bedrijven

Algemene bedrijfsreserve Woningbedrijf

Stand

31-12-2018: € 3.338.000

Doel: Reserve ter opvang van nadelige exploitatieresultaten, opvang van risico's en algemene bufferfunctie van het Woningbedrijf. Deze reserve wordt belegd bij de Algemene dienst.

Toevoegingen: Batige saldi uit de exploitatie, verkoop van activa boven de boekwaarde van het Woningbedrijf.

Onttrekkingen: Nadelige saldi uit de exploitatie, aanvullingen voorzieningen tot het benodigde niveau van het Woningbedrijf.

Gewenst niveau: Naast het egaliseren van de exploitatiesaldi, moet ook groot onderhoud uit deze reserve worden bekostigd. Het gewenste niveau is ook hiervan afhankelijk. Zodra het nieuwe onderhoudsplan van het woningbedrijf gereed is kan dit beter worden beoordeeld. De verwachting is dat het nieuwe onderhoudsplan medio 2019 gereed zal zijn.

Voorstel : **Handhaven.**

Deze reserve in stand houden en huidige werkwijze t.a.v. deze reserve handhaven.

Voorzieningen

Voorzieningen verplichtingen gemeentegaranties.

Stand

31-12-2018: € 46.000

Doel: De verplichtingen uit hoofde van gemeentegaranties zijn overgenomen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Er blijft echter nog een beperkt eigen risico voor de gemeente. Deze voorziening dient ter dekking van dit eigen risico.

Toevoegingen: Geen.

Onttrekkingen: Verplichtingen uit hoofde van gemeentegaranties die betrekking hebben op die

gevallen, waarvoor de gemeente een eigen risico loopt.
Gewenst niveau: Het huidige niveau moet voldoende worden geacht.

Voorstel: Opheffen

We hebben nog wel steeds een verplichting m.b.t. gemeentegaranties, maar deze is vrij miniem en we zijn al jaren niet aangesproken op deze verplichting. Risico opnemen in de risicoparagraaf en in risicoreserve

Voorziening bodemsaneringsprojecten

Stand

31-12-2018: € 3.000

Doel: Het mogelijk maken te voldoen aan de verplichting tot het betalen van het gemeentelijk aandeel in de kosten die door de Provincie zijn gemaakt ten behoeve van bodemsaneringsprojecten in Renswoude.

Toevoegingen: Geen.

Onttrekkingen: Aandeel gemeente in door provincie uitgevoerde bodemsaneringsprojecten in Renswoude.

Gewenst niveau: Geen.

Voorstel: Opheffen

Gelet op de zeer geringe stand deze voorziening opheffen.

Voorziening pensioenverplichtingen wethouders

Stand

31-12-2018: € 577.000

Doel: Wanneer wethouders aftreden kunnen zij de opgebouwde pensioenaanspraken laten overhevelen naar het pensioenfonds waar zij, uit hoofde van hun nieuwe betrekking, bij zijn aangesloten.

Toevoegingen: Aan de hand van jaarlijkse actuariële berekeningen een dusdanig bedrag dat voldaan kan worden aan de verplichtingen.

Onttrekkingen: De aanspraken van wethouders bij vertrek en de pensioenuitkeringen bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, zowel van de ex wethouders zelf als van hun nabestaanden.

Gewenst niveau: Voldoende om aan de aanspraken van de zittende en voormalige wethouders te kunnen voldoen.

Voorstel: Handhaven

Gemeente moet aan zijn verplichtingen kunnen voldoen en daarom het bedrag ter grootte van de pensioenaanspraken beschikbaar houden.

Voorziening vervanging toplaag kunstgrasvelden

Stand

31-12-2018: € 263.000

Doel: Voor de vervanging van kunstgrasvelden wordt jaarlijks een bedrag gespaard.

Toevoegingen: Jaarlijks € 25.000

Onttrekkingen: Vinden plaats op het moment dat de toplaag van de kunstgrasvelden worden vervangen.

Gewenst niveau: Voldoende om de vervanging te kunnen bekostigen.

Voorstel: Handhaven

Het is een verplichting voor de gemeente, in de gebruiksovereenkomst met de voetbalvereniging staat dat de gemeente verantwoordelijk is voor het groot onderhoud (vervangen toplaag)

Voorziening riolering

Stand

31-12-2018: € 1.123.000

Doel: Door gewijzigde begrotingsvoorschriften (BBV) is in 2014 de voorziening riolering gevormd voor toekomstige vervanging van riolering.

Toevoegingen: De jaarlijkse toevoeging wordt bepaald op basis van hetgeen voor vervanging in het GRP is opgenomen.

Onttrekkingen: Investerings uit het GRP

Gewenst niveau: Voldoende om de vervanging te kunnen bekostigen.

Voorstel: **Handhaven**

Gesloten systeem: gelden uit rioolheffing moeten beschikbaar blijven voor onderhoud riolering.

Voorziening vervanging topplaag tennis

Stand

31-12-2018: € 36.000

Doel: Voor de vervanging van tennisvelden wordt jaarlijks een bedrag gespaard.

Toevoegingen: Jaarlijks € 7.000

Onttrekkingen: Vinden plaats op het moment dat de topplaag van de kunstgrasvelden worden vervangen.

Gewenst niveau: Voldoende om de vervanging te kunnen bekostigen.

Voorstel: **Handhaven**

De gemeente betaalt mee aan de vervanging topplaag tennisbaan door de tennisvereniging.

Bijlage 2

Begrippen en wettelijk kader

In dit hoofdstuk worden de definities en kenmerken van de reserves en voorzieningen nader beschreven. Het betreft de bepalingen met betrekking tot de reserves en voorzieningen die zijn vastgelegd in de artikelen 41 t/m 45 van het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies (BBV). Naast dit relevante wettelijke kader heeft de commissie BBV via notities, stellige uitspraken richtlijnen en antwoorden op vragen het kader verder uitgewerkt.

Reserves

Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen, die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij te besteden zijn. Ze worden gevormd door bestemming van het resultaat. De bestedingen van reserves is een raadaangelegenheid en daarom behoeven alle mutaties in de reserves de goedkeuring van de gemeenteraad.

Het BBV (artikel 43, lid 1) kent twee soorten reserves, te weten:

- a. de algemene reserve en
 - b. de bestemmingsreserves
- die samen het eigen vermogen vormen.

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit componenten waaraan de raad geen bepaalde bestemming heeft gegeven. Dit is een vrij besteedbaar eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.

Met name de algemene reserve dient als bufferfunctie voor het opvangen van eventuele onvoorziene uitgaven (incidenteel) waarmee in de planning geen rekening is gehouden en die noodzakelijkerwijs dienen plaats te vinden. Hierbij kan men denken aan:

- Financiële risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd, of waarvoor elders in de begroting geen financiële middelen zijn gereserveerd;
- Het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten;
- Het opvangen van een (deel van) eventueel begrotingstekort.

Voor de bepaling van de omvang van de hierboven genoemde risico's bestaan geen landelijke richtlijnen. Voor de berekening van de minimale hoogte van de buffer worden in de praktijk diverse criteria gehanteerd. Voorbeelden hiervan zijn een bedrag per inwoner, een percentage van de algemene uitkering of een percentage van de totale gemeentelijke exploitatie. Belangrijkste ijkpunt is echter de omvang van de risico's die in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn opgesomd en gekwantificeerd. Het bedrag aan risico's is de absolute ondergrens van de algemene reserve (de weerstandscapaciteit). Het is aan te raden om een iets hogere ondergrens (bijvoorbeeld 1,4 x het risicobedrag) aan te houden om zeker te zijn dat er sprake is van voldoende weerstandsvermogen. In deze nota wordt daar nader op ingegaan.

Bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Een bestemmingsreserve is weliswaar een vastgelegde toekomstige aanwending, maar geen financiële verplichting. De bestemming kan door de raad worden gewijzigd. Zolang de raad de bestemming kan wijzigen is er sprake van een bestemmingsreserve.

Voorzieningen

Doel van het treffen van voorzieningen is dat de gemeente in de toekomst kan voldoen aan financiële verplichtingen en dat duidelijk is wat voor invloed dat heeft op de financiële positie van de gemeente. Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per de balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die

datum. Voorzieningen behoren in verband met het verplichtende karakter tot het vreemd vermogen van de gemeente.

In artikel 44 van het BBV is over voorzieningen onder andere het volgende opgenomen:

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten, met uitzondering van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.
4. De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven (investeringen met een economisch nut).

Toevoegingen aan de voorzieningen worden als last in de exploitatiebegroting opgenomen. De onttrekkingen worden rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt en blijven buiten de exploitatiebegroting.

Verschil tussen bestemmingsreserve en voorziening

Een bestemmingsreserve maakt onderdeel uit van het eigen vermogen en wordt ingesteld door een besluit van de gemeenteraad. Een voorziening maakt onderdeel uit van het vreemd vermogen en is gevormd door het nemen van een last. Een bestemmingsreserve is vrij besteedbaar, in tegenstelling tot een voorziening.

Functies van reserves en voorzieningen

Naast de bufferfunctie (algemene reserves) is ook sprake van een bestedingsfunctie, een financieringsfunctie, een verplichtingenfunctie en een egalisatie functie.

Bij de bestedingsfunctie gaat het om middelen die worden gebruikt om de realisering van activa/projecten mogelijk te maken. In deze gevallen wordt het gereserveerde bedrag gebruikt voor de dekking (van de kapitaallasten) van investeringsuitgaven.

De financieringsfunctie houdt in, dat de gemeente de gereserveerde gelden inzet als financieringsmiddel.

Van belang is hierbij de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet beoogt een solide financieringswijze van de decentrale overheden te bevorderen en schommelingen van rentelasten zo veel mogelijk te beperken. De financiering van kapitaalgoederen kan geschieden door het gebruiken van de reserves en voorzieningen (interne financiering) of anderzijds door het aantrekken van vaste geldleningen (vaste financiering). Bij gebruik van reserves (eigen vermogen) en voorzieningen (vreemd vermogen) hoeft geen beroep te worden gedaan op de geld- en kapitaalmarkt. Indien op grond van een raadsbesluit een reserve of voorziening wordt aangewend vervalt automatisch de financieringsfunctie en moet via de kapitaalmarkt een vaste geldlening worden aangetrokken ter vervanging van de weggevallen financieringsmiddelen. In onze gemeente maken wij gebruik van deze functie.

Door het gebruiken van reserves en voorzieningen voor de financiering, wordt aan derden te betalen rente bespaard. De bespaarde rente wordt niet aan de reserves toegevoegd maar gebruikt als dekkingsmiddel.

Bij de voorzieningen is sprake van de verplichtingenfunctie. Een voorziening heeft een karakter van een verplichting die de gemeente is aangegaan en waarvoor de benodigde middelen beschikbaar moeten zijn. Bijvoorbeeld voor het onderhoud van wegen.

De egalisatiefunctie maakt het mogelijk noodzakelijke aanpassingsprocessen geleidelijk (en dus niet schoksgewijs) te laten verlopen. Er ontstaat zodoende een regelmatige verdeling over de jaren heen, mede om ongewenste schommelingen (pieken en dalen) in de tarieven en het resultaat te voorkomen. Bijvoorbeeld de voorziening riolering.